

ਅਸਲ-ਅਸ-ਸੁੰਨਾ

ਇਮਾਮ ਅਬੂ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਬਿਨ
ਅਬੀ ਹਾਤਿਮ ਅਰ-ਰਾਜੀ (ਰਹਿਮਤੁੱਲਾ)
ਦੀ ਕਿਤਾਬ
ਅਸਲ ਅਸ ਸੁੰਨਾ ਵ ਐਤਿਕਾਦ ਉਦ-ਦੀਨ
ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਤਰਜਮਾ।

ਇਸ PDF ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ।

1. ਇਸ ਰਿਸਾਲੇ ਵਿੱਚ 40+ ਨੁਕਤੇ ਹਨ
ਹਰ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਇਪਰ ਲਿੰਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਮੁਤਾਲਿਕ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀਡੀਓ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਨੁਕਤਾ ਜੋ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸ
ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ YouTube ਵੀਡੀਓ
ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗੀ ।

3. ਇਸ PDF ਨੂੰ WPS ਐਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਰਿਸਾਲੇ PDF ਦਾ ਪੂਰਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ
ਲਈ ਇਸਨੂੰ WPS ਐਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਓਪਨ ਕਰੋ । [ਕਲਿੱਕ
ਕਰੋ WPS APP](#)

4. ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਹਾਇਪਰ ਲਿੰਕ Adobe
Reader ਵਿੱਚ ਓਪਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

Table of Contents

1. ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ
2. ਈਮਾਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਅਮਲ ਦਾ ਨਾਮ ,ਸਹਾਬਾ ,ਅਸ਼ਰਾ- ਮੁਬੱਸ਼ਰਾ,
3. ਆਪਸੀ ਇਖਤਾਲਾਫ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਕੂਤ (ਚੁੱਪੀ), ਤਕਦੀਰ
4. ਕੁਰਆਨ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦਾ ਕਲਾਮ ਹੈ ਮਖਲੂਕ ਨਹੀਂ,
5. ਜੰਨਤ,ਜਹੰਨਮ,ਪੁਲ-ਸਿਰਾਤ,ਮੀਜ਼ਾਨ,ਹੋਜੇ-ਕੌਸਰ,ਸਫ਼ਆਤ
6. ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ
7. ਗ਼ਮਿਰਾਹ ਫਿਰਕੇ
8. ਆਖ਼ਰੀ ਸਫ਼ਾ

ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ

ਅਸਲ-ਅਸ-ਸੁੰਨਾ

ਇਮਾਮ ਅਬੂ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਬਿਨ ਅਬੀ ਹਾਤਿਮ ਅਰ-ਰਾਜੀ
(رحمة الله) ਦੀ ਕਿਤਾਬ
ਅਸਲ ਅਸ ਸੁੰਨਾ ਵ ਐਤਿਕਾਦ ਉਦ-ਦੀਨ

ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਤਰਜਮਾ।

ਇਮਾਮ ਅਬੂ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਬਿਨ ਅਬੀ ਹਾਤਿਮ ਅਰ-ਰਾਜੀ
رحمة الله ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੇ

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਾਲਿਦ (ਅਬੂ ਹਾਤਿਮ ਰਾਜੀ رحمة الله) ਅਤੇ ਅਬੂ ਜੁੱਰਾਹ
ਰਾਜੀ رحمة الله (ਵਾਲਿਦ ਦੇ ਦੋਸਤ) ਨੂੰ

Q1. ਉਸੁਲ ਏ ਦੀਨ ਵਿੱਚ ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਦੇ ਮਜ਼ਹਬ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ।

Q2. ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਕੇ ਤਮਾਮ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਉਲੂਮਾ ਕਿਸ
ਅਕੀਦੇ ਉੱਪਰ ਹਨ ।

Q3. ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਕੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ।

ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਕਿ ਅਸੀਂ

ਹਿਜਾਜ਼

ਇਰਾਕ

ਮਿਸਰ

ਸ਼ਾਮ

ਅਤੇ ਯਮਨ ਦੇ ਤਮਾਮ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਉਲੂਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮਜ਼ਹਬ(ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ)
ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ।

ਈਮਾਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਅਮਲ ਦਾ ਨਾਮ

- 1) ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਈਮਾਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਅਮਲ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ,ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਧਦਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟਦਾ ਵੀ ਹੈ । ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ
- 2) ਕੁਰਆਨ ਆਪਣੀ ਹਰ ਜੇਹਤ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਅੱਲਾਹ ਸਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦਾ ਕਲਾਮ ਹੈ ਮਖ਼ਲੂਕ ਨਹੀਂ ।
- 3) ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਬਰੀ ਤਕਦੀਰ ਸਭ ਅੱਲਾਹ ਸਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਤੋਂ ਹੈ।
- 4) ਪਿਆਰੇ ਨਬੀ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਉੱਮਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਅਬੂ ਬਕਰ ਸਿੱਦੀਕੀ رضي الله عنه ਹਨ ,ਫਿਰ ਉਮਰ ਬਿਨ ਖੱਤਾਬ رضي الله عنه ,ਫਿਰ ਉਸਮਾਨ ਬਿਨ ਅੱਫਾਨ رضي الله عنه ,ਫਿਰ ਅਲੀ ਬਿਨ ਅਬੀ ਤਾਲਿਬ رضي الله عنه ਅਤੇ ਇਹ ਖ਼ੁਲਾਫ਼ਾ ਏ ਰਾਸ਼ੀਦੀਨ ਵ ਮਹਦੀ-ਈਨ ਹਨ।
- 4) ਅਸ਼ਰਾ- ਮੁਬੱਸ਼ਰਾ رضي الله عنه ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਬੀ ﷺ ਨੇ ਜੰਨਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ । ਸਾਡੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੀ ਉਹ ਜੰਨਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਦੀ ਬਾਤ ਹੱਕ ਹੈ।
- 6) ਪਿਆਰੇ ਨਬੀ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਾਬਾ رضي الله عنه ਦੇ ਬਾਰੇ ਰਹਿਮਤ ਦੀ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਆਪਸੀ ਇਖ਼ਤਾਲਾਫ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਕੂਤ (ਚੁੱਪੀ) ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- 7) ਅੱਲਾਹ ਸਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਆਪਣੇ ਅਰਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾ (ਸਵਾਲ) ਕੈਫ਼ੀਅਤ (ਮੁਸਤਵੀ) ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਖ਼ਲੂਕ ਤੋਂ (ਜਾਤ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ) ਜੁਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਲਾਹ ਸਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ (ਕੁਰਆਨ ਮਜੀਦ) ਅਤੇ ਨਬੀ ﷺ ਨੇ (ਹਦੀਸ) ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਨੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਮ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮਿਸਲ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ । ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਬ ਸੁਣਨ ਤੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

7) ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦਾ ਆਖ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ , ਜੰਨਤੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨਗੇ । ਉਸੇ ਦਾ ਕਲਾਮ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਜਦ ਚਾਹੇ।

8) ਜੰਨਤ ਹੱਕ ਹੈ , ਜਹੰਨਮ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਖ਼ਲੂਕ ਹਨ ,ਕਦੇ ਫਨਾਂ ਨਾ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਜੰਨਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਹੈ ,ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾ-ਫਾਰਮਾਨਾਂ ਲਈ ਜਹੰਨਮ ਦਾ ਅਜ਼ਾਬ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਅੱਲਾਹ ਤਾਅਲਾ ਨੇ ਰਹਿਮ ਕੀਤਾ ।

9) ਪੁਲ-ਸਿਰਾਤ ਹੱਕ ਹੈ।

10) ਮੀਜ਼ਾਨ (ਤਰਾਜ਼ੂ) ਦੇ ਦੋ ਪਲੜੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਅਮਲ ਤੇਲੇ ਜਾਣਗੇ।

11) ਨਬੀ ﷺ ਦਾ ਹੋਜੇ-ਕੌਸਰ ਹੱਕ ਹੈ

12) ,ਅਤੇ ਸਫ਼ਆਤ ਹੱਕ ਹੈ

13) ਅਹਲੇ-ਤੌਹੀਦ ਦੇ ਬਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਬੀ ﷺ ਦੀ ਸਫ਼ਆਤ ਦੇ ਜਰੀਏ (ਜਹੰਨਮ ਦੇ ਅਜ਼ਾਬ) ਅੱਗ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣਾ ਹੱਕ ਹੈ ।

14) ਅਜ਼ਾਬ ਏ ਕਬਰ ਹੱਕ ਹੈ ।

15) ਮੁਨਕਰ ਨਕੀਰ (ਫਰਿਸ਼ਤੇ) ਹੱਕ ਹਨ।

16) ਕਿਰਾਮਨ ਕਾਤੀਬੀਨ (ਫਰਿਸ਼ਤੇ) ਹੱਕ ਹਨ।

17) ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਜਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਹੱਕ ਹੈ ।

ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ

(18) (ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ) ਕਬੀਰਾ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੀ ਮਸੀਅਤ (ਇਰਾਦੇ) ਉੱਪਰ ਹੈ (ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਅਜ਼ਾਬ ਦੇਵੇ ਚਾਹੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਦੇਵੇ), ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਹਲੇ ਕਿਬਲਾ (ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ) ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਤੋਂ ਤਕਫ਼ੀਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅੱਲਾਹ ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

18) ਹਰ ਜਮਾਨੇ (ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ) ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇਹਾਦ ਅਤੇ ਹੱਜ ਦੀ ਫ਼ਰਜ਼ੀਅਤ ਤੇ ਅਮਲ-ਪੈਰਾ ਹਾਂ।

19) ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦੇ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਫਿਤਨੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹਾਂ।

20) ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਹਾਕਮ ਬਣਾਇਆ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਤਾਅਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਤਾਅਤ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਦੇ।

21) ਅਸੀਂ ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਵਲ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਜੂਜ਼, ਇਖ਼ਤਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ-ਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਜ਼ਤਿਨਾਬ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

22) ਜਦ ਤੋਂ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਨੇ (ਆਪਣੇ ਮਹਿਬੂਬ) ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਨੂੰ (ਨਬੀ ਵ ਰਸੂਲ) ਬਣਾਕੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਜਿਹਾਦ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਇਹਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਾਤਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ (ਯਾਨੀ ਜੇਹਾਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ)

23) ਅਤੇ ਇਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੱਜ ਦਾ ਹੈ।

ਗੁੰਮਰਾਹ ਫਿਰਕੇ

24) ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਨਵਰ (ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਮਵਾਲ) ਦੇ ਸਦਕਾਤ (ਜਕਾਤ, ਉਸ਼ਰ) ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

26) ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਅਹਕਾਮ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮੋਮਿਨ ਹਨ ,ਅਤੇ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ,ਅਤੇ
ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਯਕੀਨਨ ਮੋਮਿਨ ਹੈ ,ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਦ-ਆਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ
ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੀ ਮੋਮਿਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਝੂਠਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ।
ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕੇ ਮੈਂ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੋਮਿਨ ਹਾਂ (ਯਾਨੀ ਅੱਲਾਹ-ਤਾਅਲਾ ਉੱਪਰ ਈਮਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ) ਤਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ।

27) ਮੁਰਜੀਆ ਬਿਦ-ਆਤੀ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ (ਫਿਰਕਾ ਹੈ)

28) ਕੁਦਰੀਆ ਬਿਦ-ਆਤੀ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ (ਫਿਰਕਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਫ਼ਿਰ ਹੈ।

29) ਜਹਮੀਆਂ (ਫਿਰਕਾ) ਕਾਫ਼ਿਰ ਹਨ।

30) ਰਾਫ਼ਜ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

31) ਖ਼ਵਾਰਿਜੀ ਦੀਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

32) ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕੇ ਕੁਰਆਨ ਮਖਲੂਕ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਫ਼ਿਰ ਹੈ।

ਮਿੱਲਤ ਏ ਇਸਲਾਮੀਆ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਾਰਿਜ਼ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਅਤੇ (ਇਤਮਾਮ ਏ ਹੁੱਜਤ) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੁਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਕਾਫ਼ਿਰ ਹੈ।

33) ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਲਾਹ ਸੁਬਹਾਨਾ-ਵ-ਤਾਅਲਾ ਦੇ ਕਲਾਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਨੀ ਪਤਾ ਕੇ ਇਹ ਮਖਲੂਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮਖਲੂਕ ਤਾਂ ਉਹ ਜਹਮੀ ਹੈ

34) ਜੇ ਜਾਹਿਲ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਰਆਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤਵੱਕੁਫ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸਨੂੰ ਬਿਦ-ਆਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਕਫ਼ੀਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

35) ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਬਿਲ ਕੁਰਆਨ (ਮੇਰੇ ਅਲਫਾਜ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਕੁਰਆਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ) ਜਾਂ ਕੁਰਆਨ ਬਲਫ਼ਜ਼ੀ ਮਖਲੂਕ (ਕੁਰਆਨ ਮੇਰੇ ਅਲਫਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮਖਲੂਕ) ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜਹਮੀ ਹੈ।

ਅਬੂ ਹਾਤਿਮ ਅਰ-ਰਾਜ਼ੀ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ

36) ਕੇ ਅਹਲੇ ਬਿੱਦਤ ਦੀ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅਹਲੇ ਅਥਰ (ਅਹਲੇ ਹਦੀਸ) ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

37) ਜਿੰਦੀਕੀਆ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅਹਲੇ ਹਦੀਸ ਨੂੰ ਹਸਵੀਆ (ਜਾਹਿਰ ਪ੍ਰਸਤ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹਦੀਸ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।

38) ਜਹਮੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ੱਬੋਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

39) ਕਦਰਿਆ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਨੂੰ ਮੁਜੱਬਿਰਾ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ।

40) ਮੁਰਜੀਆ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਨੂੰ ਮੁਖਾਲਫ਼ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨੀਆ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ।

41) ਰਾਫਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਨੂੰ (ਨਾਸਬੀਆ) ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ।

42) ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਬੁਰੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤਾ-ਸੁਬ ਅਤੇ ਮਾ-ਸੀਅਤ ਹੈ। ਅਹਲੇ ਸੁੰਨਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ ,ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਾਲ ਹੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ (ਖੁਦ-ਸਾਖਤਾ) ਨਾਮ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ।

43) ਅਬੂ ਹਾਤਿਮ ਅਤੇ ਅਬੂ ਜਰਾ ਰਾਜ਼ੀ ਦੋਵੇਂ ਗੰਮਰਾਹਾਂ ਅਤੇ ਬਿਦਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲਹਿਦਗੀ ਇਖਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਫਿਕਰਾਂ (ਅਕੀਦੇ) ਦਾ ਸਦੀਦ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸੀ।
ਅਹਾਦੀਸ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਰਾਏ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪੁਰ-ਜ਼ੋਰ ਤਰਦੀਦ (ਰੱਦ) ਕਰਦੇ ਸੀ ।

ਅਹਲੇ ਕਲਾਮ (ਮੰਤਿਕ-ਫਿਲੋਸਫੀ) ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਜਲਿਸ (ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ)
ਅਤੇ ਮਤਾ-ਕੱਲੀਮੀਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ,ਅਤੇ
ਕਹਿੰਦੇ ਕੇ ਸਾਹਿਬੇ ਕਲਾਮ ਕਦੇ ਫ਼ਲਾਹ (ਕਾਮਯਾਬੀ) ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ
(ਸਿਵਾਏ ਇਸਦੇ ਕੇ ਉਹ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੌਬਾ ਕਰ ਲਵੇ)

(ਰਿਸਾਲਾ ਖ਼ਤਮ)

ਆਖ਼ਰੀ ਸਫ਼ਾ

ਨਮਾਜ਼ ਏ ਨਬਵੀ ਪੰਜਾਬੀ

[Preview link](#)

[Download link](#)

ਅਕੀਦੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਬੇਹਤਰੀਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ।
ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ।

[Preview link](#)

[Download link](#)

ਹੋਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਈ

[ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ](#)